

Szépen gondoldj rám

AZ IDILL

kettőnk valószínűtlenül békés és harmonikus idillje a Svábhegyen született meg egy manzárdban, a kötelező hét esztendő után megrokkant, hogy aztán ismét újra szülessen.

Leendő anyósomnak a Melinda úton volt egy, a hegyoldalba épített rogyadozó villája. A völgy felől kétemeletesnek, az utcáról nézve földszintesnek látszott. Az alsó lakást ugyanaz az öreg házaspár bérelte évről évre, az első emeletet az anyósom foglalta el új férjével. Magda apja ugyanis korán meghalt. Nekünk a regényes manzárd jutott, előtérrel, konyhával, fürdőszobával és két lakóhelyiséggel, melyek közül az egyik azért hatott a másiknál sokkal tágasabbnak, mert a völgyre nyíló balkonnal folytatódott.

Mielőtt fölköltöztünk, kettesben megszemléltük a villát, aztán a közeli vendéglőben megvacsoráztunk. Ha az időjárás közbe nem avatkozik, másnap-harmadnap fölhurcolkodtunk volna. Az égi szeszély égyébként a kezünkre játszott, épp jókor. Az a rajongás, ami az első randevűn valósággal megszállt, megszedített, megittasított, Magda párizsi nővel összeegyeztetetlen tartózkodása miatt teliholdból lassankint a félhold alakzatát vette föl.

Ha valamilyen programot terveztünk, az volt a szokás, hogy a lakásunkból x óra y perckor indultunk el, s valahol középút táján találkoztunk. Csak-hogy odafönt felejtettem a pénztárcámat, ami nélkül sohasem indultam útnak. Néhány lépés után a zsebemhez kaptam, konstatáltam a hiányt s azon nyomban megfordultam s fölugrottam a lakásba, ahol magamhoz vettem a tárcát. Kéthárom percet ha késtem. Ennyi épp elég volt ahhoz, hogy a váratlanul lezúduló záport a nyakamba kapjam, akárcsak Magda, befordultában a Bem József utcába.

Csuromvizesen húzódtunk be a kapualjba s rövidesen fölmentünk a lakásomba szárítkozni, evégett persze le kellett vetköznünk. S ha már belekezdünk, nem is hagytuk abba. A két ablak üvegén sorra pukkantak szét az odacsapódó esőcseppek. Magda gyöngyházzsínű bőre szinte fénylett a borús időben. Most már semmi sem állt utunkba, hogy átessünk az első bűnön.

Többször.

Az eső nemsokára elállt, Magda menni akart. Elkísértem. Útközben jóformán észre sem vett, ha szóltam hozzá, félszavakkal válaszolt. Láttam, hogy nincs beszédes kedvében, hallgattam én is.

A Kapás utcai ház kapuja előtt mondta ki, ami egész úton idefelé foglalkoztatta:

— Mennyivel szebb lett volna egy erdőszlakban, ami magányosan áll a bükkfák között. Én a bükköt szeretem a fák közül a legjobban. És azt is sajnálom a legjobban. A bükk a legvédtelenebb fa. A Svábhegyen minden bükkfa teli van mély sebekkel, a szerelmesek belevéselt kezdőbetűivel. A tölgy nem, azt védi a vastag kérge.

Merengő arca hirtelen megélnéskült:

— Azért nálad is jó volt, Édi. Nagyon jó.

Egy szempillantás és máris csak a hátát láttam. Mielőtt belépett a fölvonóba, még egyszer intett, aztán becsukódott mögötte a liftajtó.

Amilyen váratlanul romlott el, oly hirtelen vált meleggé és barátságossá az időjárás. Fölhurcolkodtunk tehát manzárdunkba, nem vikendre, hanem egész nyárra. Magda praxomániába hajló nyughatatlansága — erről sem hallgathatunk — bennem kedvére való alanyra lelt. „Szolgálom az én Cilámat” — hajtogatta s valóban ezt tette, kimeríthetetlen leleményességgel foglódott köröttem s minden elképzelhető módon azon szorgoskodott, hogy jól érezzem magam. A szoros együttlét mindkettőnkben föloldotta a még kísértő görcsöket, s amint már említettem, megszületett az idill.

A nagy szobában aludtunk mindketten, Magda a bejárattól balra, szorosan a fal mellé helyezett heverőn, én vele szemben valami táboriágyszerű alkalmatosságon, ami egyébként kényelmes volt.

Korán feküdt, későn kelt, neki ugyanis tíz-tizenkét órai alvásra volt szüksége. Én kevesebbel beértem, korán ébredtem, s amíg Magda életjelt nem adott, olvastam, jegyezgettem, meg ne zavarjam álmában.

Ébredését sóhajtások, nyögések kísérték, ám ezek a jelek távolról sem bizonyultak mindig megbízhatónak, Magda néha álmait egészítette ki zene-kísérettel. Addig nem mozdultam hát, amíg hirtelen bele nem fordult az álmából a való világba, és tekintetével nem kereste az én tekintetemet.

Mihelyt a szemünk találkozott, magasba lendítette karját, úgyhogy a se-lyem hálóing két uja visszahullott, meztelenül hagyva gyöngyházzsínű karját s egy falatnyit mindig illatos hónaljából. Ujjait mozgatva, szótlánul hívott magához, máris a falhoz húzódva, hogy helyet csináljon. Fejét befúrta a nyakam és vállam közé, lábfejét lábfejemhez szorította, két karjával bele-ölekezett az ölelésembe. Aztán, mintegy álomban, fejét hátrahajtotta, hunyott szemmel kínálta az ajkát.

Ölekezés után a konyhába mentem, teát főztem, rántottát sütöttem. Ágyba vittem a reggelit. Mindig ugyanazokkal a szavakkal hálálkozott:

— Magda köszöni, Édike.

Ebben az időben én a Franklin Társulatnál lektorkodtam, Magdát a magyar—francia kapcsolatok leglelkesebb szervezője, Gachot, az Alliance Française-hez szerződtette. Munkaidőnk nagyjából megegyezett, szép időben a balkonon költöttük el mindig bőséges reggelinket. Mindketten jó étvággal láttunk neki a kolbásznak, sonkának, tojásnak, a végére hagyva a vaját és a dzsemet.

Ezen a sok minden révén nevezetes napon Magda két falat rántotta között félig teli szájjal megszólalt:

— Légy szíves, add ide a kést.

Odaadtam.

Csodálkozva bámult rám, s még mindig teli szájjal megjegyezte:

— Azt hittem, kitalárod, hogy a villát kértem.

— Hát... — kezdtem volna a mentegetőzést, de a furcsa grimasz az arcán megállított:

— Ha nálatok így eszik a rántottát! — kacagott föl.

Azzal jobb kezében az egyik, bal kezében a másik kés, nekilátott a rántottának. Ám, ha nagy nehezen fölpoékolt az egyik késsel a másikra egy darab rántottát, mihelyt fölemelte, lecuppant. Ilyenkor kirobbant belőle a kacagás.

— Nem praktikus módszer. De a kedvedért folytatom.

A tényérjén guszтусosan ott sárgállott a rántotta. Hiába. A két kés kicúszott a kezéből, ő maga hátradólt s mindegyre újabb és újabb kacagásro-

ham tört ki belőle. Kacagása másodpercek alatt sírásba váltott át. Egyszer sírt, máskor kacagott, s könnyei csak úgy ömlöttek.

— Éhen maradsz.

— Jaj — nyögött föl időnkint, tenyerét a szívére szorította. — Jaj! Cila, meghalok! Csinálj már valamit.

Tehetlenségemben széttártam a két karom.

Ez újabb kacagásrohamot váltott ki belőle.

Átnyaláboltam, a heverőre fektettem s addig simogattam, csókolgattam, amíg megnyugodott. A könnyeit törülgette, fölült.

— Bolond! Bolond! — hajtogatta —, de csak azért bolond, mert nagyon szereti Ciccó urat.

Karjával fölnyúlt és magához húzott:

— Tiki-taki, miszi-maszi, édes aranyom!

— Ki kell szellőztetnem azt a bolond fejemet, ugye jössz sétálni. Én anyyira szeretnék.

— Na? — sürgetett, hogy nem feleltem azonnal. — Megyünk?

A kérdést kacsintásfélével kísérte. Kacsintására kacsintással válaszoltam.

Furcsán elfintorította az arcát:

— Úgy csinálsz, mintha tudnád, én miért kacsintottam. Pedig fogalmad sincs róla.

Odakünt aranylón terült szét a napfény, mindenre jutott belőle, az utca rögeire, a fák koronáira, Magda arcára, meg az enyémmre.

A manzárdot a ház oldalán húzódó, kiszolgált falépcsőn közelítettük meg. Minden lépésre recsegett, csikorgott, sóhajtozott, mint a méltatlanul mellőzött tisztviselők, ha fizetésemelést kérnek.

— Milyen nap van? — kérdezte szokatlan nyomatékkal.

— Azt hiszem, szerda — vettem oda.

— Csakugyan? — hosszan elnyújtotta a kérdést. — És véletlenül nem tudod, milyen ünnep van ma?

— Mi lenne? Húsvét.

Szeme elsötétedett.

— És húsvét hányad napja?

A jelenet úgy kezdődött, úgy folytatódott és úgy végződött, mint egy útvjáról semmi pénzért le nem térő, hajthatatlanul célratörő, ám ugyanakkor rendkívül vonzó, minden megnyilatkozásában kedves, sőt bájos vizsgálóbíró vezette kihallgatás. Szünetről, pihenésről addig szó sem lehetett, amíg be nem vallottam — mert vallatásnak vettem alá —, hogy húsvét másodnapja van és ilyenkor a locsolás a szokás.

Immár a vallomás birtokában, az elbűvölő vizsgálóbíró hirtelen egy fokkal előbbre rukkolt és átváltozott valami angyalfélévé, akinek ravasz, mosoly bujkált a szája körül.

Még meg sem lepődtem eléggé, máris a háta mögül egy üveg kölnit vett elő, a markomba nyomta és rám szólt:

— Most locsolj meg, hogy szép legyenek és tessen neked.

Szégyenletemben feledékenységemért először elpirultam, aztán elérzékenyülve magamhoz szorítottam:

— Édes Cicuskám, édes egyetlenem, édes Pömpikém, bocsáss meg, hogy nem locsoltalak meg. Jövőre tudni fogom a kötelességem. — Aztán hirtelen ötletnek engedelmességgel, úgyszólván lecsaptam rá:

— És a piros tojás?

— Keresd meg! — biztatott, mint aki fölkészült a kérdésre.

Kérdőn néztem rá. Csillogó szemmel, félig nyitott szájjal állott előttem, mint szentestén az „angyal” csöngetésére várakozó gyerekek, édes lénye csupa önfeledt, örömteli várakozás.

Játszani akart. Tapintatlanság, sőt gorombaság lett volna visszautasítani. Nem vettem volna a lelkemre, hogy csalódást okozzak neki, a reményteli csillogást letörüljem az arcáról.

A magam ügyetlen, gyakorlatlan módján nekifogtam hát a keresésnek, hebehurgyán ide-oda kapkodva. Beletúrta az ágyba, fölrántottam a lepedőt, sőt az ágyat is elmozdítottam helyéről. Persze nem leltem semmire.

— De nagy buta vagy! — állapította meg fejcsóválva, elnéző mosollyal.

— Tessék csak keresni, Ciccó úr! — fűzte hozzá.

Most az íróasztal környékét kutattam át. Az írógép alá becsúsztatva kartondarabot találtam.

— Megvan! — kiáltottam diadalmasan.

— A piros tojás?

Bárgyún bámultam kezemben a kartonlapra. Ez aztán igazán nem volt piros tojás. Lassan megfordítottam s ezt olvastam a hátlapján:

— Keresd tovább.

Kerestem, kerestem, nagysokára intést kaptam egy papírdarab hátára róva: „víz”, majd egy újabbat: „hideg víz”. Azaz távolodom a céltől. Más irányban folytattam hát a kutatást, és hála Magda elfojtott kuncogásának, megtaláltam a nekem szánt ajándékot, egy üveg Habanéra kölnit a szekrény tetején, üres borospalackok között.

Mint aki jól végezte dolgát, lerogytam a heverőre.

— Pihenhetsz, megérdemled, de nincs vége! Előbb meg kell találnod a piros tojást s ami még hátra van.

Bár szelíden beszélt, acélkemény eltökéltség csiklant meg a hangjában.

Föltápáskodtam, s a megszerzett gyakorlat birtokában viszonylag rövid tapogatódzás után a konyhai stelázsín, a lisztesdobozban ráleltem a piros tojásra.

— Mást nem találtál?

— De!

A cédulán ez állt: — „három a magyar igazság”. Nem is gyanítottam, mit akar ezzel mondani.

— Milyen butus az én Cilám, azt sem tudja, mi a három magyar igazság.

Kétségkívül megesett a szívem *rajtam*, sajnáltam magamat, de kárpótolt az a gyerekes önfeledtség, amivel Magda átadta magát a játéknak, lényén túlsordult az öröm. Az örömet én fakasztottam belőle. Ha van méltó fizetség, hát ez az.

Félórai munka árán rábukkantam a három magyar igazság kiegészítésére, a fehér meg a zöld tojásra.

A kölni meg a három tojás ott állt az asztalon.

Mint egy balerina, Magda az asztal elé perdült:

— Ez az én húsvéti ajándékom. Én ezzel kedveskedem neked.

Amitől tartottam, bekövetkezett:

— Igazán drága vagy, hogy... — rebegettem zavartan. A mondatot be sem fejeztem.

Fejét kecsesen félrehajtotta, mint Tizian aktjai, kérdése, mint egy lehelet szállott el ajkáról:

— És te mivel kedveskedsz nekem?

Azt hittem, elsüllyedek szégyenletemben, itt állok üres kézzel ennyi kedvesség, jóság, szeretet előtt. De Magda nem hagyott időt a restelkedésre:

— Te megfélelkeztél rólam, helyetted én gondoltam *rám*.

A keresés gondját megint csak nekem kellett vállalnom. Egy muranói üvegből készült vázával „kedveskedtem” Magdának, aki őszinte meglepetéssel nézett, mielőtt kitört volna belőle a lelkesedés. Úgy forgatta s szemlélgette innen meg amonnan a vázát, mintha először tartaná a kezében.

— Nem is tudod, Misa, milyen végtelen nagy örömet szerezte nekem. Köszönöm, szívem, százszor köszönöm.

Első húsvétunkat így ünnepeltük meg.

Bármennyire is gyönyörködtünk egymás társaságában s róttuk élvezettel a hely kínálta változatos sétákat, néha lementünk a városba egy film, egy színdarab vagy egy kiállítás kedvéért. Ilyenkor törzshelyünkön, a Retek utcai Trombitásban vacsoráztunk. Még mindig kitűnően főztek, de az étlap olykor belesápadt a háborúba. Ez alkalommal a borjúláb, régóta nélkülözött kedvenc étel is szerepelt a listán.

Magda szokása szerint mélyen elmerült az étlap tanulmányozásában. Nehezen szánta rá magát a választásra. Mintegy segítséget remélve, fölpillantott:

— Te mit ennél?

— Borjúlábat!

Úgy pillantott rám, mintha valami egzotikus ételt rendeltem volna; zsiráf-máját majonézzel vagy grizzlicombot pékné módra.

— Borjúlábat? — ismételte hitetlenkedve.

— Kedvenc étel.

Homlokráncolva meredt maga elé. Egy perc sem telt bele, a megkönnyebülés kisimította vonásait:

— Akkor együtt borjúlábat — döntötte el váratlanul.

— De hiszen azt sem tudod, mi az.

— Majd megtudom — válaszolt bizonytalanul. Aztán annál határozottabban rendelt:

— Két borjúlábat!

— Igenis, nagyságos asszony — a tulajdonos nyurga fia udvariasan meghajolt.

— Lehetetlen, hogy ami neked ízlik, az nekem ne tessen — magyarázkodott, holott valójában a választás kényszerétől való megkönnyebbülést kereste.

— Nehogy aztán megbánd...

— Hagyd abba, kérlek.

— És szememre hányod, hogy kannibáli ízlésem van.

Tenyérével hirtelen betapasztotta a számát:

— Nem akarom, hogy elvedd a kedvemet.

Magda gyanakodott, én aggódtam. A védekezés játékosan kezdődött s még játékosabbá fajult. Hogy szóhoz ne juthassak, előbb csak óvott, aztán a tenyerét tapasztotta a számra. Majd száját csücsörítve felém hajolt, eleinte csak fenyegetve, hogy megcsókol, utóbb egy pillanatra hirtelen a számra tapasztotta a száját. Mindössze ennyi történt, ez viszont kívülről nem látszott. Kiszabadítottam magam s restelkedve kémleltem jobbról balra, balról jobbra, előlről hátulra, hadd lám, van-e tanúja a csók körüli huzakodásunknak. Addig-addig, míg a fél vendéglő rajtunk mulatott.

A támadás abbahagyatala után Magda félig tréfásan, félig szemrehányón rótt meg:

— Milyen butus vagy! Milyen mérhetetlenül butus! Szégyenled a te Magdádat, aki mindenki szeme láttára szeret? Büszke legyél, butuskám.

Ő maga büszkén körülnézett. Csalódottan jegyezte meg:

— Még tapsot se kaptam. Pedig jól csináltam.

— Kinézésre nem is olyan kannibáli — jegyezte meg, mikor a fogást végre föltálták. Annyira ízlett neki, hogy több ízben reklamálta.

Mikor beléptünk a Trombitásba, fullasztón meleg volt. Kimenet hűvös szél csapott az arcunkba. Rajtam sem volt pulóver, de Magda pehelykönnyű ruháján átfúj a szél.

— Hova megyünk? — kérdezte dideregve.

— Hazakísérlek. Lépünk nagyokat, akkor kevésbé fázunk.

Útközben szorosan hozzám tapadt, annyira, hogy alig bírtam lépni a combjától. Kezét a zsebembe dugta, hideg ujjaival görcsösen markolózott, meleget lopott a kezemről. Szót se szólt, csak vacogott.

A Margit körút és a Kapás utca sarkánál egy másodpercre megállt, engem tovább vitt a lendület. Megérkeztünk a ház elé, de nem mozdult, csak állt, állt.

— Nem mész föl? — kérdeztem csodálkozva.

— Én... — mondta s a didergés össze-összekoccantotta a fogait — nem volnék képes... magadra hagyni... ilyen barátságatlan időben... én inkább...

Borzongás futott végig a testén.

Én állat — gondoltam magamban. — Hogyhogy ez nem jutott eszembe.

— Menjünk hozzám. Bocsáss meg, hogy ilyen hülye vagyok.

— Bebújunk a jó meleg ágyikóba — vacogta.

Menet közben szinte egygé váltunk, annyira összesimultunk.

— Puszi — nyújtotta a száját sürgetőleg.

— Mindjárt itthon vagyunk — mondtam pedagógusi hangsúllyal.

Abban a szempillantásban megállt, karját kirántotta a karomból.

— Ha nem csókolsz meg, haza is mehetek.

— Itt vagyunk a lakásom előtt. Minek csókolódzunk az utcán?

— Hirtelen lefékezett:

— Érdekes! Nekem sohasem jutna eszembe, hogy téged fölösleges megcsókolni.

Megint megállt.

Mit tehettem? Megcsókoltam.

— Így kell ezt — jegyezte meg félig-meddig elismerően —, csókokkal dekázni, ahhoz csak te értesz. Ha ez a racionalizmus, akkor én inkább irracionista leszek.

Fönt a lakásban megvettem az ágyat, gondosan elsimítottam a takarókat, megjegyzést ne tehessen lomposágomra. Egy-két perc és előtoppant a fürdőszobából üdén, illatosan, gusztusosan s rögtön ágyba bújtt.

— Előmelegíthetted volna, hiszen pokolian átfáztam.

— Egy pillanat. Én is zuhanyozok. Aztán összebújunk, hogy megmelegdjünk.

Így is történt, ölegettük egymást jobbról, balról. Lassan nemcsak mi melegedtünk meg, hanem az ágynemű is átvette testünk melegét. Fölébe hajoltam Magdának, hogy csókkal búcsúzzam tőle. Elkapta a száját, egy ideig csak forró lélegzete perzselte a bőrömet. Hirtelen a vállamba fúrta a fejét, lábával megkereste a lábfejemet, a lélegzete meggyorsult.

— Snuki — lihegte szégyenlősen —, nem lehetne?

Dehogynem lehetett, nagyon is lehetett. Magamhoz szorítottam, szájam a száján, egyik kezem az ágyékán, a másik a mellén, épp ráfordultam, mikor az előszobában, mintha a mentők szálltak volna ki, örülden fölvijjogott a csengő.

— A fene ott egye meg!

— Nyisd ki — Magda szelíden unszolt.

— Eszemben sincs. Nekem nem sürgős.

A száját kerestem, mohón, tikkadtan. De elfordult.

— Nyisd ki! Nem tudhatod, mi az. Hátha filmszerződés. Azoknak minden tegnapi kellene. Nyisd ki!

Már mindegy volt. A szóváltás lelohasztotta kedvemet. Kipattantam az ágyból, dühömben szinte fulladozva nyitottam ki az ajtót.

Major úr, a házfelügyelő állt a küszöb előtt. Amúgy is sötét arckifejezését még jobban elsötétítette valami furcsa zavartság.

Nem vettem azonnal észre, hogy valamit tart a kezében.

— Vegye el, doktor úr.

Katonai behívó volt: S.A.S., amit a pesti humor így fordított le: Siess, Apus, Siess!

Gépiesen megköszöntem.

— Ne nekem tessék köszönni — szabadkozott tehetetlen mozdulattal.

Kókadtan, lehorgasztott fejjel mentem vissza a szobába, kezemben a sürgöny.

— Mi az? Mutasd!

Elsápadt, a szeme megnőtt, két óriási könnycsepp. Kiugrott az ágyból. Vadul magához szorított. Az előbb szinte sütött a teste, most hideget árasztott. Karjai elernyedtek.

Úgy állott ott, hosszú selyem hálóingében, mint egy máglyahalálra ítélt királynő.

— Mindig ettől féltem... Csak nem akartam beszélni róla... Minek, ha úgysem tehetünk semmit... Elveszítelek, elveszítelek, semmim sem marad nélküled... Te vagy a mindenem... Kifosztanak... és én itt maradok egyedül...

Szenvedélyes kitörését tompa kétségbeesés követte, majd az összeomlás. Vigasztaltam, ahogy erőmből tellett.

De mivel tudtam vigasztalni? Üres ígéretekkel, beválthatatlan fogadkozással, hogy a Délvidéken is csak őt fogom szeretni, épen, egészségesen jövök vissza, egyedül csak órá gondolok.

— Vigyázz, mert ha csak rám gondolsz, könnyen beléd szaladhat egy puskagolyó — mondta saját szavain nevetve, de mindjárt ismét zokogásban tört ki. Aztán hirtelen elnyomta az álom. Ő aludt el korábban, aki keresztülment a Párizsból délnek igyekvő franciák minden nyomorúságán. Talán éppen ezért menekült az álomba.

Egy hónapig tartott a szolgálat. Épen, egészségesen tértem vissza. Az első este Magda hálóingben csak ennyit mondott:

— Snuki.

Teljesíttem a kötelességem.